

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Svitavy, nám. Míru 73

nám. Míru 73, 568 02 Svitavy

Identifikátor školy: 600 100 707

Termín konání komplexní inspekce: 4. – 8. březen 2002

Čj.	104 167/02-5146
Signatura	kj4cv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Svitavy, nám. Míru 73 je školou s právní subjektivitou. V devíti ročnících školy je vzděláváno 411 žáků rozdělených do 17 tříd. Výuka probíhá dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Součástí školy je školní družina se školním klubem. Budova školy se nachází v centru města, je dobře dostupná všem dojíždějícím žákům z 16 okolních vesnic.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Časová dotace všech předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu, výuka v jednotlivých ročnících probíhá v souladu s osnovami školou přijatého vzdělávacího programu.

1. stupeň

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti 1. stupně je hodnocena na základě hospitací v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a výtvarná výchova.

Zápisy v třídních knihách dokládají systematickosti výuky, časově odpovídaly předloženým tematickým plánům učiva. Vytyčené cíle většiny hodin byly přiměřené, zohledňovaly aktuální složení tříd. Žákům se specifickými poruchami učení je věnována reedukační péče, kterou zajišťují vyškolené učitelky.

Většina sledovaných hodin byla vedena učitelkami, jejichž vzdělání splňuje odborné i pedagogické předpoklady pro výuku. Jedna vyučující má odbornost pro výuku na 2. stupni, další je vychovatelkou školní družiny (vyučuje výtvarnou výchovu).

Všechny učebny 1. stupně jsou umístěny ve 2. podlaží školní budovy. Třídny jsou prostorné, vhodně zařízené a vybavené. Velikost školních lavic a židlí odpovídala věku žáků, světelné a tepelné podmínky tříd splňovaly psychohygienické požadavky. Všechny učebny i chodby byly podnětně vyzdobené žákovskými pracemi. K výuce se používají aktualizované učebnice a učební texty, pracovní sešity mají pouze žáci nižších ročníků. V učebnách a v kabinetě mají vyučující k dispozici přiměřené množství učebních pomůcek, didaktické techniky a nástěnných obrazů. Některé pomůcky jsou již starší, každoročně je však část fondu inovována. Názorné pomůcky byly uplatněny v široké míře převážně v hodinách přírodovědy, prvouky a výtvarné výchovy (nástěnné obrazy, pohledy, encyklopedie, atlasy, obrázkové a pohádkové knihy, nerosty a horniny, ukázky půd a květin), v několika vyučovacích jednotkách jejich využití chybělo.

Organizace hodin byla většinou jasná a promyšlená, učitelky zadávaly pokyny, kterým žáci rozuměli. V průběhu výuky byly zohledňovány individuální dispozice žáků. Nové informace sdělovaly učitelky žákům v návaznosti na probrané učivo, náročnost byla přiměřená. V hodinách českého jazyka žáci převážně procvičovali a opakovali mluvnické učivo. Některé vyučující uplatňovaly pestré formy práce, žáky aktivovaly soutěžemi a hrami, jiné preferovaly klasický způsob výuky. V hodinách čtení byla rozvíjena slovní zásoba a vyjadřování žáků a procvičována technika čtení. Učitelky věnovaly čas přípravě textu s vysvětlováním méně známých slov a slovních spojení, žáky podněcovaly k přemýšlení o vzájemných souvislostech. V hodinách matematiky usilovaly o všestranné procvičení učiva s aktivním přístupem žáků. Střídaly činnosti, zařazovaly práci ve skupinách a soutěživé matematické hry. Žáci byli vedeni k uplatňování logického uvažování a samostatnosti. V hodinách prvouky a přírodovědy

vyučující využívaly znalostí žáků z vycházek, učivo doplňovaly zajímavostmi a množstvím názorného materiálu. Výklad nové látky o nerostech a horninách se opíral o praktické ověření jejich vlastností žáky. Dvě hodiny výtvarné výchovy byly věnovány práci s tuží a tužkou. Témata obou hodin byla zajímavá, avšak časově náročná. Vyučující důkladně a názorně vysvětlila pracovní postup, měla připravené ukázky prací a množství materiálu, žákům průběžně pomáhala. V závěru jedné z hodin byli žáci nuceni ke spěchu a rychlému ukončení práce, nezbyl čas na zhodnocení prací.

Ve všech hodinách byli žáci motivováni v úvodní části – často pomocí říkadel, básní a úryvků ze známých pohádek. Většina učitelek ověřovala výchozí vědomosti žáků, zkoušení a opakování učiva se zaměřovalo na pochopení vzájemných souvislostí. Hodnocení bylo v některých předmětech přísné. Přísná klasifikace v žákovských knížkách z předmětu hudební výchova žáky nemotivuje a svědčí o přehnané důležitosti kladené na výuku hudební teorie na 1. stupni. V některých hodinách chybělo závěrečné zhodnocení práce žáků.

Komunikace většiny učitelek se žáky byla založena na jejich přirozené autoritě. V několika hodinách však často připomínaná kázeň žáků a množství poznámek v žákovských knížkách svědčilo o spíše vynucené autoritě. V průběhu inspekce se žáci chovali velmi slušně a ohleduplně.

Plánování a příprava výuky, podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace, interakce a komunikace jsou velmi dobré, hodnocení je průměrné.

Celkově je kvalita výchovně vzdělávací činnosti 1. stupně hodnocena jako velmi dobrá.

Český jazyk

Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna každoročním zpracováním tematických plánů učiva. Kromě povinného předmětu český jazyk je vyučován v 8. a 9. ročníku volitelný předmět cvičení z českého jazyka. Stanovené výukové cíle sledovaných hodin odpovídaly standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd.

Předmět vyučují učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhá v kmenových učebnách, které odpovídají psychohygienickým požadavkům. Učební prostředí bylo málo podnětné, chyběly nástěnné mapy a přehledy učiva, pouze v jedné ze sledovaných hodin byl použit kazetový radiomagnetofon při poslechu ukázky díla spisovatele Karla Poláčka.

Jedna z vyučujících uplatňovala frontální způsob výuky a přes pečlivou přípravu a zajímavé informace měly hodiny malý efekt, do výuky se zapojovalo pouze několik žáků. Vynikající hodiny byly zaznamenány u vyučující, která uplatňovala alternativní formy výuky, kdy se mohl úspěšně zapojit každý žák třídy do řešení problému – zejména při práci ve trojicích, při zpracovávání otázek týkajících se nálady žáků. V těchto hodinách pracovali žáci samostatně i ve skupinách a zajímavé metody a formy práce činily výuku pro žáky přitažlivou. Shrnutí učiva v závěru většiny hodin chybělo. Vyučujícími bylo učivo interpretováno věcně správně.

V hodinách bylo využito motivace hrou na novináře, poslechem nahrávky – ukázka z díla Karla Poláčka, nastíněním obsahu hodiny, prezentací splněných úkolů před třídou, zajímavostí a střídáním forem práce. Vyučující prověřovaly výchozí znalosti a dovednosti žáků a vyhodnocovaly výsledky učení. Pouze v některých hodinách bylo hodnocení prováděno za spolupráce žáků. Při řešení úkolů poskytovaly vyučující žákům pomoc. V některých hodinách zadávaly učitelky úkoly diferencované dle schopností žáků. Hodnocení v závěru hodin bylo zaznamenáno pouze v některých sledovaných hodinách.

Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Komunikativní schopnosti žáků byly rozvíjeny zejména v hodinách se zařazováním skupinové práce, v hodinách vedených frontálně chyběla

vyšší míra komunikace žáků. Ve většině sledovaných hodin projevovali žáci k výuce pozitivní vztah, jejich chování mělo nadprůměrnou úroveň.

Plánování a příprava výuky jsou vynikající, podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Výuka českého jazyka je v souhrnu hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky

Kontinuita výuky je zajištěna zpracováváním ročních tematických plánů učiva. Ve škole se vyučuje předmětům německý jazyk a anglický jazyk, ale žáci využívají i možnosti výuky španělštiny a angličtiny v zájmových útvarech. Volitelné nebo nepovinné předměty vztahující se k výuce cizího jazyka nejsou ve škole zavedeny.

Výuku cizích jazyků zajišťují vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 1. stupeň základní školy, vyučující s pedagogickou způsobilostí a vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti. K výuce jsou využívány kmenové učebny a učebna jazyků. Učební prostředí bylo v době inspekce málo podnětné, chyběly výukové mapy a přehledy učiva, v některých učebnách nebyla možnost uspořádání sezení žáků se zajištěním vzájemného očního kontaktu. Z didaktické techniky jsou k výuce nejčastěji využívány kazetové radiomagnetofony.

Formy a metody výuky byly rozmanitější u vyučujících na prvním stupni školy. Na druhém stupni probíhala větší část výuky frontální metodou. Ve dvou hodinách byla zaznamenána práce s poslechem, v jedné práce s časopisem. Všechny tyto aktivity však měly metodické nedostatky – poslech byl proveden jedenkrát za současného sledování textu v učebnici, z časopisu žáci pouze četli a překládali. V některých hodinách pracovali žáci ve skupinách, plnili samostatně zadané úkoly s následnou kontrolou, zpívali písně, četli článek podle rozdělených rolí, řadili věty ve správném pořadí, plnili pokyny vyučujících, psali „barevný diktát“ – vyučující diktovala barvy, žáci dělali čárky. Ve většině sledovaných hodin se jednalo o interakci učitel – žák.

Vstupních motivačních metod bylo využito pouze v některých hodinách - píseň, úvodní rozhovor o počasí v cizím jazyce, hra s míčkem – otázky učitelky, odpovědi žáků. V některých hodinách byly použity příklady z praxe – rozvrh hodin. Někteří vyučující vedli hodinu v cizím jazyce, jiní mluvili převážně česky. Shrnutí učiva a zhodnocení nebylo provedeno v žádné ze sledovaných hodin.

Dohodnutá pravidla jednání jsou známá a respektovaná. Komunikativní schopnosti žáků byly rozvíjeny v malé míře vzhledem k převaze interakce učitel – žák.

V anglickém jazyce je plánování a příprava výuky vynikající, organizace, formy a metody výuky, interakce a komunikace velmi dobré, podmínky výuky, motivace a hodnocení průměrné. V německém jazyce je plánování a příprava výuky velmi dobrá, podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, interakce a komunikace průměrné, motivace a hodnocení pouze vyhovující.

Výuka cizích jazyků je celkově hodnocena jako průměrná.

Matematika a fyzika

Porovnáním předložených tematických plánů nebyla zjištěna obsahová duplicita učiva,

kontinuita mezi jednotlivými ročníky je zřetelná. Vyučovací hodiny měly stanovené jasné cíle, které většinou korespondovaly s aktuálním složením třídy. V 8. a 9. ročníku doplňuje výuku matematiky volitelný předmět – cvičení z matematiky. V 7. ročníku všichni žáci navštěvují stejnojmenný nepovinný předmět.

Všichni čtyři pedagogové, u nichž byly navštíveny hodiny matematiky, splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku tohoto předmětu. Nekvalifikovaná vyučující byla v době inspekce v pracovní neschopnosti. Fyziku vyučuje ve všech ročnících učitelka s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Vyučování probíhá v prostorných, světlých kmenových učebnách, které jsou zařízeny nábytkem, jehož velikost odpovídá výšce žáků. Výuka fyziky se uskutečňuje v odborné pracovně se starším vybavením. Učební pomůcky poskytované kabinetem matematiky pedagogové využívali málo. Ve fyzice vyučující zařazovala názorné ukázky, demonstrační i žákovské pokusy v dostatečné míře. Ve všech hodinách žáci pracovali s novými učebnicemi a učebními texty.

Organizace výuky a množství předávaných informací se shodovaly s vyučovacími cíli. Vyučování bylo vedeno frontálním způsobem, střídala se společná a samostatná (občas diferencovaná) práce. Jednotlivé činnosti na sebe plynule navazovaly, u žáků bylo rozvíjeno logické myšlení a schopnost aplikovat učivo. Některé vyučovací jednotky učitelé zpestřili problémovými úkoly, úlohami z praxe, zařazena byla práce ve dvojicích. Vysokou úroveň měly hodiny v jedné ze tříd 9. ročníku. Byly rozmanité, žákům umožňovaly aktivní učení, řešení alternativními způsoby, bylo v nich procvičeno velké množství jevů. Některé navštívené hodiny byly z hlediska použití metod a forem práce jednotvárné a pro žáky málo zajímavé. Vyučovací čas v nich nebyl efektivně využíván. Chyběla samostatná práce, žáci, kteří nepočítali na tabuli, pouze mechanicky opisovali výsledky. Vyučující řídili výuku jednoznačnými a přiměřenými pokyny. Učivo interpretovali věcně správně, výklad byl vždy důkladný, bezchybný. V mnoha hodinách chyběla relaxační část a závěrečné shrnutí učiva.

Úvodní motivace, například matematickou rozvíčkou nebo soutěží, byla při výuce využívána méně, častěji učitelé v průběhu hodin žáky chválili, povzbuzovali je, navozovali jejich životní zkušenosti a zařazovali mezipředmětové vztahy. Opakování vycházelo z probraných jevů, při zadávání úkolů bylo ověřováno jejich pochopení, při řešení vyučující žákům individuálně pomáhali. Následně jim poskytovali zpětnou vazbu, občas zařadili i analýzu chyb. Hodnocení mělo převážně pozitivní charakter, klasifikace zkoušených byla objektivní, zdůvodněná. V závěru většiny hodin scházelo celkové zhodnocení žakovských výkonů.

Vzájemná komunikace pedagogů se žáky byla založena na jejich přirozené autoritě a na respektování předem dohodnutých pravidel. Vyučující vytvářeli prostor pro otázky, žáci měli možnost vyjádřit svůj názor. Komunikace byla vesměs intenzivní, ve třídách převážně panovala atmosféra spolupráce. Pouze v několika vyučovacích jednotkách byli žáci pasivní, s učiteli spolupracovali minimálně. Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla klidná, vstřícná. Projevy nežádoucího chování žáků při výuce se nevyšly, normy slušného chování byly dodržovány i o přestávkách.

Plánování a příprava výuky, podmínky výuky, motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako průměrné.

Celkově je průběh vzdělávání v matematice a fyzice hodnocen jako velmi dobrý.

Informatika

Předmět je vyučován jako volitelný pro žáky 7. a 9. ročníku. Tematické plány učiva jsou zaměřeny především na praktickou práci s počítačem (využití klávesnice).

Informatiku vyučuje učitel bez odborné způsobilosti pro předmět, tato skutečnost nemá negativní vliv na organizaci výuky. Průběh výuky v hospitovaných hodinách odpovídal stanoveným vzdělávacím cílům.

Předmět se vyučuje v počítačové učebně, ve které bylo v době inspekce v provozu 10 počítačů řady SX 486 a 2 počítače AT 386 DX, ke všem počítačům jsou připojeny starší barevné monitory, tiskárna není k dispozici. Současné softwarové vybavení umožňuje seznamovat žáky pouze s operačním systémem MS DOS, nadstavbovým programem M602 a textovým editorem T602. Prioritou je práce s klávesnicí. Internetové připojení učebna nemá, chybí i zastínění oken. Na monitorech, orientovaných proti oknům, se odrážejí světelné paprsky, které žákům ztěžují práci s počítačem.

V sledovaných hodinách převládala praktická činnost žáků nad teoretickou výukou. Úvodní části hodin byly věnovány stručnému písemnému opakování učiva, diktováním jednoduchých otázek (žáci měli zapsat příkazy operačního systému MS DOS) však učitel nerespektoval individuální pracovní tempo jednotlivých žáků. V hlavních částech vyučovacích hodin žáci pracovali samostatně na zadaných úkolech (využití příkazů operačního systému MS DOS, práce s disketou, s adresáři a soubory). Pozitivem byla individuální práce vyučujícího s žáky. Žáci respektovali srozumitelné pokyny učitele, v průběhu výuky prokázali dobré znalosti a dovednosti při práci s počítačem.

Plánování a příprava výuky jsou vynikající, podmínky výuky, motivace a hodnocení jsou průměrné, organizace, formy a metody výuky, interakce a komunikace jsou velmi dobré. Celkově je výuka informatiky hodnocena jako velmi dobrá.

Zeměpis

Navštívené hodiny měly stanovené přiměřené vyučovací cíle. Výuku zajišťují dva pedagogové, z nichž jeden splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku zeměpisu. Vyučující je způsobilá pouze pedagogicky. Vyučování se uskutečňuje v kmenových učebnách. Jejich prostředí bylo většinou estetické, podnětné. Žáci měli k dispozici nové učebnice a atlasy. Kvalitní byly i používané nástěnné mapy. Z dalších pomůcek byly využity vzorky půd.

Vyučovací hodiny měly většinou klasickou strukturu. Největší prostor byl věnován výkladu, který se odvíjel od rozhovoru s žáky, od jejich životních zkušeností, názorů a vědomostí získaných v jiných předmětech. Jedna hodina se svou stavbou vymykala, většina jejího času byla věnována velmi podrobnému zápisu učební látky z minulé lekce, v druhé části následovala motivace k učivu příští hodiny. Učitelé ve všech vyučovacích jednotkách vhodně zařazovali práci s učebnicí. Výrazným negativem byl nedostatek názorného materiálu doplňujícího interpretaci učiva. Vyučující řídili výuku racionálně, vydávali jednoznačné pokyny, v závěru hodin většinou nezapomínali na zopakování a shrnutí učiva.

Žáci byli nejčastěji motivováni povzbuzením či řešením problémového úkolu. Opakování vycházelo z probraných kapitol. Otázky se zaměřovaly na pamětní zvládnutí učiva. Zkoušení a s ním spojená klasifikace nebyly zaznamenány. V některých hodinách chybělo celkové zhodnocení práce žáků.

Komunikace ve vyučování byla založena na vzájemné důvěře. Pedagogové respektovali osobnost žáků, rozvíjeli jejich komunikativní dovednosti, vytvářeli prostor pro diskusi. Rušivé projevy se v chování žáků neobjevily.

Podmínky výuky a interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré. Plánování a příprava výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení žáků jsou hodnoceny jako průměrné.

Celkově je průběh vzdělávání v zeměpise hodnocen jako průměrný.

Tělesná výchova

Ve škole se vyučuje v 6. - 9. ročníku celkem 22 hodin povinné tělesné výchovy. Výuka je zaměřena na gymnastiku, atletiku, košíkovou, odbíjenou a florbal. Volitelný předmět se zaměřením na tělesnou výchovu škola nabízí žákům 7. ročníku. Jako nepovinný předmět jsou pro žáky s oslabením podpurného pohybového systému zřízeny dvě hodiny zdravotní tělesné výchovy za týden a dvě hodiny pohybových her. Pro žáky 3. a 4. ročníku je pravidelně organizován základní plavecký výcvik, pro žáky 7. ročníku lyžařský kurz. Žáci 1. ročníku mohou navštěvovat přípravu na základní plavecký výcvik, žáci 5. ročníku zdokonalovací výcvik plavání. Škola má vyčleněny i dvě hodiny v nové městské sportovní hale.

Bez odborné způsobilosti je vyučováno téměř 50 % hodin v 6. - 9. ročníku, tento stav nemá zásadní vliv na kvalitu výuky. Škola má vlastní tělocvičnu s nářadovnou. Před vchodem do tělocvičny je prostorná šatna. Prostor a vybavení tělocvičny umožňuje výuku sportovní gymnastiky a základů míčových her. Poškozené parkety (velké mezery) nejsou z hlediska bezpečnosti žáků vyhovující, v tělocvičně chybí i ventilační zařízení. Gymnastické nářadí je udržované, v nářadovně však nejsou zajištěny dvě tyče hrazdy proti pádu (nebezpečí úrazu žáků). K výuce tělesné výchovy v zimních měsících a v době nepříznivého počasí využívá škola i malou cvičebnu, která není pro výuku tělesné výchovy vhodná. Jsou v ní vyučovány i hodiny s vysokým počtem žáků (6. A, B chlapi, 9. B, C chlapi). Chybí zde šatna a hygienické a sociální zařízení, žáci odkládají oděv přímo ve cvičebně. V malém prostoru jsou navíc umístěny staré konstrukce lavic a věšáků, část parket u vchodu je pokryta linoleem. Nebezpečí možnosti úrazu žáků zvyšují i čtyři kovové háky, které vyčnívají ze stěn, poškozené parkety a na zdi zavěšený vodní hasicí přístroj. Pozitivem je rekonstruovaný školní dvůr, na kterém bylo vybudováno hřiště na košíkovou s umělým travnatým povrchem (slouží i pro jednoduché míčové hry) a sektory pro skok daleký, vysoký a vrh koulí. Zbylá část školního dvora je zatravněna a zpřístupněna pro další sportovní aktivity. Venkovní prostory jsou v době mimo vyučování k dispozici veřejnosti.

Kabinet tělesné výchovy je pro výuku dobře vybaven. Uložení sportovního náčiní je přehledné. Pozitivem je vybavení školy 30 páry sjezdových lyží.

Sledované hodiny byly zaměřeny na posilovací cvičení (malá cvičebna), gymnastiku a základy míčových her (tělocvična). Rozdíly v úrovni a organizaci výuky byly způsobeny především odlišnými prostorovými podmínkami cvičebny a tělocvičny. Hodiny v tělocvičně byly pro žáky efektivní, žáci cvičili se zájmem a zaujetím pro výkon. Mezi vynikající hodiny patřily především hodiny gymnastiky žákyň 7., 8. a 9. tříd. Chybějící odborná způsobilost u některých vyučujících byla v menší míře patrná při organizaci výuky a zajištění bezpečnosti žáků při gymnastickém cvičení.

Pozitivem byl přístup všech vyučujících tělesné výchovy k žákům, respektování jejich individuálních fyzických předpokladů a převládající kladné motivační hodnocení jejich výkonů.

V průběhu hospitovaných hodin tělesné výchovy nebyly zjištěny nedostatky ve vzájemné

komunikaci mezi vyučujícími a žáky.

Plánování a příprava výuky jsou vynikající, podmínky výuky jsou průměrné, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré. Celkově má výuka tělesné výchovy velmi dobrou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na základě hospitací, studia pedagogické dokumentace a rozhovorů s vyučujícími a žáky je kvalita vzdělávání celkově hodnocena jako velmi dobrá.

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Školní družina má tři oddělení pro žáky 1. – 4. ročníku. Školní klub je zavedený pro žáky 5. a 6. ročníku. Ke dni inspekce byli podle přehledu výchovně vzdělávací práce a zápisních lístků k pravidelné docházce přihlášení celkem 62 žáci do školní družiny a 16 žáků do školního klubu. Ke dni 20. září 2001 bylo do školního klubu přihláшено celkem 35 žáků, podle předložené docházky počet přítomných v jednotlivé dny nepřevyšoval číslo 25.

Provoz ve školní družině je od 5:50 do 7:35 hodin a od 11:30 do 16:00 hodin, ve školním klubu od pondělí do čtvrtka v době od 13:00 do 15:00 hodin. Rozsah provozu vychází z požadavků rodičů a je přizpůsoben rozvrhu hodin přihlášených žáků. Prázdninová činnost není rodiči žáků požadována.

Na provoz školní družiny a klubu je vybírán příspěvek 50,- Kč měsíčně. Na hry, hračky a další materiál škola vybírá 100,- Kč za žáka na rok. Všechny vychovatelky jsou pro svou práci pedagogicky a odborně způsobilé.

Samostatnou místnost pro činnost mají pouze dvě oddělení – jedna je umístěna v přízemí, je prostorná, kvalitně zařízená a vybavená. Žáci se zde scházejí při ranní družině a před skončením provozu školní družiny. Druhá je menší a slouží souběžně jako školní knihovna. Jedno oddělení a školní klub sídlí v kmenových učebnách. K pohybovým činnostem je využívána školní tělocvična, hřiště a městská sportovní hala.

Požadavky psychohygieny jsou ve školní družině dodržovány. Polední stravování je zajištěno v nedaleké školní jídelně, kam žáci přecházejí s vychovatelkou. Protože se jídelna nachází v blízkosti parku, následuje většinou pobyt venku.

Povinná dokumentace je vedena na platných tiskopisech pečlivě v souladu s legislativní normou. Vedoucí vychovatelka spolupracuje s vedením školy a třídními učitelkami, pravidelně se zúčastňuje pedagogických rad. Kontrolní činnost družiny probíhá převážně neformálním způsobem.

Činnost družiny je plánovaná, úzce navazuje na chod školy. Využívá místní podmínky, které umožňují realizaci množství sportovních aktivit - pravidelně 1x týdně plavání v plaveckém bazénu, návštěvu sauny a sportovní haly. Podle počasí jsou zařazovány sezónní sporty (bruslení, sáňkování). Vychovatelky s žáky připravují programy na školní akademii a další kulturní akce školy. Esteticko-výtvarně zaměřená orientace některých vychovatelek příznivě ovlivňuje náplň činnosti školní družiny. Svědčí o tom množství drobných výrobků a výtvarných prací žáků. V době inspekce se žáci věnovali činnostem tematicky zaměřeným na blížící se svátky jara. Práce žáků, při níž bylo uplatněno vystřihování a malování obrysů vajíček z papíru, byla zakončena společnou výzdobou třídy.

Činnost školního klubu je zaměřena zájmově – počítače, společenské hry a soutěže, sportovní hry, praktické dovednosti. Konkrétní týdenní program je vyvěšen na chodbě školy, žáci si mohou z této nabídky vybírat a docházet pouze některé dny.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti školní družiny, kvalita řízení, organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti včetně motivace a komunikace jsou velmi dobré.

Na základě sledovaných oblastí školní družina hodnocena celkově jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Ředitel školy má zpracovány dlouhodobé záměry (na deset roků) pro řízení chodu školy. Jako priority jsou stanoveny stabilizace pedagogického sboru, získání právní subjektivity, vedení žáků k čestnosti, ohleduplnosti aj. Stanovené cíle jsou reálné, některé již byly splněny, jiné se daří naplňovat postupně. Z těchto záměrů vychází i roční plány práce školy, které jsou podporovány rodiči, pedagogickým sborem i zřizovatelem. Při dalším plánování je využíváno připomínek a podnětů všech zúčastněných stran. Výběr ze čtyř volitelných a čtyř nepovinných předmětů pro žáky 2. stupně školy, čtyř nepovinných předmětů pro žáky 1. stupně školy a výuka dle vzdělávacího programu Základní škola se zařazováním prvků alternativní výuky u některých vyučujících ovlivňuje zájem dětí a rodičů o školu. Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování je zpracován Projekt integrace zdravotně postižených žáků na školní rok 2001/2002. Tito žáci jsou vyučováni v době výuky jiných předmětů. Vyučující spolupracují i s rodiči.

Roční plán školy je zpracovaný se stanovením kompetencí a termínů. Dokumentace školy je vedena na předepsaných tiskopisech a předepsanou formou. Hlavními poradními orgány vedení školy jsou pedagogická rada, metodické sdružení 1. stupně, předmětové komise a Rada školy. Žáci i zaměstnanci školy získávají potřebné informace osobním kontaktem, z nástěnek na chodbách a ve sborovně, pomocí školního rozhlasu. Ochrana osobních údajů je zajištěna uložením dokumentace v ředitelně školy. Zákonným zástupcům žáků jsou potřebné informace předávány v rámci konzultačních dnů s učiteli, v žákovských knížkách, dopisem. Vedení školy využívá a respektuje připomínky rodičů i všech dalších zúčastněných partnerů. Škola se prezentuje každoročně na veřejnosti vydáváním brožury Informace pro rodiče, školní akademii, školní olympiádou, tělovýchovným závodem k 28. říjnu, Vánočním zpíváním, programy na „Vítání občanů“ (střídají se po roce všechny svitavské školy). Dobrou prezentací školy je i účast a umístění žáků v soutěžích mimo rámec školy. Výroční zpráva za rok 2001 je v souladu s předepsanými předpisy a slouží škole jako zdroj sebehodnocení.

Při výuce je využívána odbornost učitelů, všem je umožňováno další vzdělávání. Začínajícím pomáhají zkušení uvádějící učitelé. Ke hmotné stimulaci využívá vedení osobního ohodnocení a odměny – kritéria jsou stanovena a známa. Dobrá práce jednotlivých učitelů je hodnocena a oceňována na pedagogických radách. Sebehodnocení školy je prováděno pravidelně na poslední pedagogické radě ve školním roce a na začátku roku dalšího.

Vedení školy má vytvořen systém kontrol provozu školy. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je prováděna dle plánu hospitační činnosti vedením školy a vychovatelkou školní družiny. Ke dni inspekce bylo provedeno 28 hospitací, při kterých byly sledovány a hodnoceny předem stanovené priority. Záznamy z hospitační činnosti jsou projednávány s vyučujícím. Při zjištění nedostatků jsou přijímána opatření k nápravě. Nepřiměřeně přísná klasifikace a množství zápisů o chování a zapomínání žáků v žákovských knížkách je vedením školy tolerováno.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování, organizování a kontrolní mechanismy jsou velmi dobré, vedení a motivování pracovníků je vynikající.

Celkově mají podmínky vzdělávání velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV (neinvestičních výdajů)

Finanční prostředky NIV přidělené ze státního rozpočtu na rok 2001 nebyly vyčerpány v plné výši. Z celkového čerpání NIV bylo nejvíce prostředků použito na krytí mzdových nákladů.

Finanční prostředky státního rozpočtu a finanční prostředky města jsou v účetnictví analyticky odděleny. Jako doplňkovou činnost v roce 2001 škola provozovala pronájem nebytových prostor. V roce 2001 byl vykázán kladný hospodářský výsledek v hlavní i doplňkové činnosti. Kladný hospodářský výsledek z příspěvku městského úřadu byl navržen jako příděl do fondu rezervního. Kladný hospodářský výsledek z doplňkové činnosti byl navržen jako příděl do fondu rezervního a částečně do fondu odměn. Rozdělení hospodářského výsledku bylo provedeno dle platných právních předpisů. Nevyčerpané finanční prostředky státního rozpočtu za rok 2001 škola vrátila zpět do státního rozpočtu. Z celkové poskytnuté dotace na provoz školy bylo z prostředků státního rozpočtu hrazeno 85 % neinvestičních výdajů.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Výkaz Škol P1-04 za rok 2001 má vazbu na mzdové údaje vycházející z programu na zpracování mezd. V roce 2001 škola překročila limit prostředků na platy a k úhradě tohoto překročení použila fond odměn. Účetně bylo použití fondu provedeno jako čerpání fondu proti snížení celkových mzdových nákladů zúčtovaných v kontrolovaném období. Z uvedeného způsobu účtování vyplývá, že mzdové prostředky vykázané ve výkazu Škol P1-04 nemají návaznost na mzdové náklady vyčíslené ve „Výkazu zisků a ztrát“.

Na rok 2001 byly škole stanoveny závazné ukazatele mzdové regulace (limit počtu zaměstnanců, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci). Dle účetních údajů, mzdových rekapitulací a mzdových výkazů za rok 2001 byl limit prostředků na platy překročen (na krytí byl použit fond odměn), limit počtu pracovníků a limit na OPPP (ostatní platby za provedenou práci) byl dodržen. Finanční prostředky určené na krytí OPPP nebyly vyčerpány v plné výši.

Při odměňování zaměstnanců se organizace řídí zákonem č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů a nařízením vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů. Škola má zpracován vlastní mzdový řád, který v některých ustanoveních není v souladu s výše uvedenými právními předpisy. Změny právních předpisů ve mzdové oblasti nejsou řešeny dodatkem ke mzdovému řádu školy, ale jsou postupně zapracovávány do původního mzdového řádu. Do mzdového předpisu z roku 1997 jsou promítnuty všechny změny právních

předpisů z období 1997 - 2001.

Byla provedena kontrola zařazení zaměstnanců školy do platových tříd a platových stupňů, toto odpovídá výše uvedenému nařízení vlády. Při vyplácení nadtarifních složek platu nebylo zjištěno porušení příslušných mzdových předpisů. Osobní příplatky jsou přiznávány dlouhodobě. Odměny jsou vypláceny v průběhu roku za mimořádné práce na základě řádného zdůvodnění.

Personální dokumentace zaměstnanců je vedena přehledně a v době inspekce obsahovala všechny doklady potřebné pro zařazení do funkce, platové třídy a platového stupně.

Základní příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb (dále FKSP) byl proveden ve výši 2 % z ročního objemu nákladů vyplacených na mzdy, včetně navýšených prostředků čerpaných z fondu odměn. V roce 2001 škola použila na krytí překročeného mzdového limitu fond odměn a na krytí zákonných odvodů z mezd (sociální a zdravotní pojistné a příděl do FKSP) fond rezervní. Účetně byla tato operace zúčtována jako čerpání fondů a snížení nákladových položek. Byl tak snížen nákladový účet zákonných sociálních nákladů (náklady pro tvorbu fondu) a nákladový účet zúčtovaných mezd. Výše tvorby fondu zúčtovaná na majetkovém účtu fondu neodpovídá výši zúčtovaných zákonných sociálních nákladů. Pro hospodaření s FKSP má škola vypracovány zásady o tvorbě a použití prostředků fondu a rozpočet na příslušný kalendářní rok. Finanční prostředky fondu jsou vedeny na samostatném účtu u banky. Při kontrole čerpání fondu za rok 2001 nebylo zjištěno porušení obecně platných právních předpisů.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Finanční prostředky státního rozpočtu poskytnuté na krytí ONIV (ostatní neinvestiční výdaje) v roce 2001 nebyly vyčerpány v plné výši. Tyto prostředky byly použity především na nákup učebnic, učebních pomůcek, na úhradu nákladů spojených s plaveckým výcvikem, na úhradu cestovného a nákladů na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Nevyčerpané finanční prostředky byly vráceny zpět do státního rozpočtu.

Byla provedena kontrola hotovostních plateb za měsíc březen a říjen 2001. Pokladní doklady obsahovaly náležitosti dané zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Inventarizace pokladny byla v roce 2001 provedena čtyřikrát.

Dále byla provedena kontrola plateb uhrazených dodavatelských faktur za rok 2001. Při kontrole nebylo zjištěno neoprávněné čerpání finančních prostředků státního rozpočtu. Dotace ze státního rozpočtu, která byla určena na krytí ONIV byla vyčerpána ve výši 99,3 %.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Na rok 2001 byly škole přiděleny účelové prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Tato účelová dotace nebyla vyčerpána v plné výši a nevyčerpané účelové finanční prostředky byly vráceny zpět do státního rozpočtu. Při kontrole čerpání nebylo zjištěno porušení účelovosti a časové použitelnosti, které je upraveno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Kontrolou účetních a mzdových dokladů v kontrolovaných oblastech, v rozsahu uvedeném ve zprávě, nebylo zjištěno nehospodárné čerpání prostředků ze státního rozpočtu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Péče o žáky se specifickými poruchami učení a chování

Reedukační péči pro žáky se specifickými poruchami učení zajišťují tři učitelky 1. stupně a jedna vyučující českého jazyka na 2. stupni. Nápravná cvičení mají vysokou úroveň, jsou pro žáky přínosem. Individuální vzdělávací plány jsou vypracovány pro všechny integrované žáky, vychází z doporučení odborníků pedagogicko-psychologické poradny a vztahují se především k reedukační činnosti. Některá ujednání uvedená v plánech jednotlivých žáků, týkající se změn či úlev ve vyučování, nejsou respektována. Širší slovní hodnocení prospěchu v jazycích, používané na vysvědčení, je nekonkrétní, nemá dostatečnou vypovídací hodnotu. Žák ani jeho rodiče se nedozví, co už dítě zvládlo, s čím má potíže a na co se má zaměřit. Kontrolou žákovských knížek a katalogových listů byla v některých případech zjištěna nepřiměřeně přísná klasifikace. Vyskytla se i zcela nevhodná, pro dítě traumatizující, forma citově laděných poznámek – vzkazů rodičům, které si žák musel do žákovské knížky psát dle diktátu učitelů.

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany

Byla provedena kontrola základních požadavků pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany formou prohlídky objektu školy a studiem předložené dokumentace. Při kontrole obsahu a způsobu vedení dokumentace nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů. Při fyzické kontrole objektu školy byly zjištěny technické nedostatky v prostorách tělocvičny (viz tělesná výchova).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. září 1998.
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace z 1. června 2001.
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, školských zařízení a předškolních zařízení čj. 241/98 z 13. února 1998.
4. Tematické plány učiva pro školní rok 2001/2002.
5. Učební plán na školní rok 2001/2002.
6. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 k 30. září 2001.
7. Záměry pro řízení chodu školy.
8. Roční plán na školní rok 2001/2002.
9. Výroční zpráva za rok 2000.
10. Výroční zpráva za rok 2001.
11. Plán hospitační činnosti na školní rok 2001/2002.
12. Záznamy o hospitacích ředitele školy a zástupkyně ředitele školy za školní rok 2001/2002.
13. Zápisy z pedagogických rad – poslední zápis z 22. ledna 2002.
14. Školní řád Základní školy Svitavy, nám. Míru 73 ze dne 31. srpna 2001.
15. Inspekční zpráva čj. 104 070/98-2713 z 25. února 1998.
16. Záznamy o práci v zájmových útvarech ve školním roce 2001/2002.
17. Záznamy o práci v nepovinných předmětech ve školním roce 2001/2002.
18. Brožura „7. informace pro rodiče – školní rok 2001/2002“.

19. Rozvrh hodin podle tříd pro školní rok 2001/2002.
20. Rozvrh hodin podle vyučujících pro školní rok 2001/2002.
21. Třídní knihy pro školní rok 2001/2002.
22. Třídní výkazy vedené ve školním roce 2001/2002.
23. Katalogové listy žáků školy vedené ve školním roce 2001/2002.
24. Výběr ze žákovských knížek a sešitů.
25. Projekt integrace zdravotně postižených žáků na školní rok 2001/2002.
26. Úprava rozpočtu k 15. listopadu 2001 ze dne 30. listopadu 2001.
27. Osobní spisy pedagogických, provozních a administrativních zaměstnanců školy.
28. Mzdová rekapitulace za rok 2001.
29. Rozvaha Úč OÚPO 3-02 za rok 2001.
30. Výkaz zisků a ztrát Úč OÚPO 4-02 za rok 2001.
31. Výkaz Škol P1-04 za rok 2001.
32. Příloha Úč OÚPO 5-02 za rok 2001.
33. Zdůvodnění odměn za rok 2001.
34. Čerpání dotace ze státního rozpočtu ke dni 31. prosince 2001 ze dne 30. ledna 2002.
35. Mzdový řád ze dne 27. června 1997.
36. Dodatek č. 2 k vnitřnímu mzdovému předpisu pro poskytování výše náhrad výdajů při pracovních cestách zaměstnanců ze dne 29. prosince 2001.
37. Kolektivní smlouva ze dne 4. ledna 2001.
38. Organizační směrnice - oběh účetních dokladů ze dne 27. června 1997.
39. Evidence majetku ze dne 5. července 1999.
40. Výpisy z bankovního účtu FKSP č. 1 - 62 za rok 2001.
41. Faktury FKSP č. 1 - 32 za rok 2001.
42. Příjmové pokladní doklady č. 15 - 23 za měsíc březen 2001, č. 66 - 72 za měsíc říjen 2001.
43. Výdajové pokladní doklady č. 45 - 65 za měsíc březen 2001, č. 224 - 258 za měsíc říjen 2001.
44. Dodavatelské faktury číslo 1 - 140 za rok 2001.
45. Osvědčení o školení vedoucích zaměstnanců ze dne 8. března 2001.
46. Prezenční listiny školení vedoucích zaměstnanců k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ze dne 15. listopadu 2001.
47. Prezenční listiny školení zaměstnanců k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ze dne 31. srpna 2000.
48. Prezenční listiny školení zaměstnanců k požární ochraně ze dne 30. srpna 1999.
49. Osvědčení o školení pro pracovníky obsluhující kovoobráběcí a dřevoobráběcí stroje ze dne 25. dubna 2001.
50. Osvědčení o školení k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a k nakládání s nebezpečnými chemikáliemi ze dne 23. října 2001.
51. Kniha úrazů zavedená v roce 2000.
52. Zápis z prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany ze dne
53. 27. března 2001.

54. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních ze dne 26. září 2001.
55. Přehled nebezpečí, popis a charakteristika rizik ze dne 12. února 2002.
56. Směrnice ředitele k poskytování osobních ochranných pracovních prostředků ze dne
57. 12. února 2002.
58. Pokyn k pracovním podmínkám žen v rámci školského zařízení ze dne 10. ledna 2002.
59. Rozhodnutí okresního hygienika o zařazení prací do kategorií ze dne 18. ledna 2000.
60. Závazné pokyny pro práci na dřevoobráběcích a tvářecích strojích ze dne 31. října 2001.
61. Potvrzení o preventivní prohlídce zdravotního stavu zaměstnanců ze dne 20. listopadu 2001.
62. Traumatologický plán zpracovaný v roce 2001.
63. Zpráva o revizi elektroinstalace budovy školy ze dne 30. června 2001.
64. Zpráva o revizi hromosvodů – srpen 2001.
65. Zápis o kontrole plynového odběrného zařízení ze dne 31. srpna 2001.
66. Zpráva o revizi přenosného elektrického nářadí ze dne 12. dubna 2001.
67. Zpráva o revizi přenosných hasicích přístrojů ze dne 7. července 2001.
68. Revizní zpráva o provedení kontroly zařízení pro zásobování požární vodou ze dne 7. července 2001.
69. Odborná prohlídka kotelny ze dne 21. srpna 2000.
70. Posouzení požárního nebezpečí objektu zpracované v září 1996.
71. Požární kniha vedená od 10. července 1998.
72. Revizní zpráva o kontrole tělocvičného nářadí ze dne 13. prosince 2001.
73. Revizní zpráva o kontrole komínů ze dne 15. listopadu 2001.

ZÁVĚR

Od poslední inspekce konané ve škole došlo ke zlepšení materiálních a psychohygienických podmínek. Výrazné zlepšení nastalo v úrovni vzdělávání a v chování žáků. Vedení školy sleduje plnění osnov společně s vedoucími předmětových komisí 2. stupně a metodického sdružení 1. stupně. Šatny byly upraveny, žáci si ukládají svršky do skříněk.

Kvalita vzdělávání je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Richterová
Členové týmu	PaedDr. Marta Hunalová
	Mgr. Mirka Machková
	Mgr. František Víšek
Další zaměstnanci ČŠI	Miluše Jasanská Vladislava Horáčková Rudolf Jahoda	

Ve Svitavách dne 2. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitel školy

Mgr. Stanislav Menšík

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Pardubice	24. května 2002	104 204/02-5146
Městský úřad Svitavy	24. května 2002	104 205/02-5146
Rada školy	24. května 2002	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	----- -	Připomínky nebyly podány.